

Atjaunīgā enerģija Latvijā: Sabiedrības “par un pret”

Socioloģiskā aptauja

 ignitis
group

 SKDS
PĒTĪJUMU CENTRS

Aptauja veikta 2024. gada vasarā, Latvijā | 1005 respondenti

Kopsavilkums

Aptaujas mērķis bija noskaidrot Latvijas sabiedrības viedokli par atjaunīgo enerģiju, tostarp:

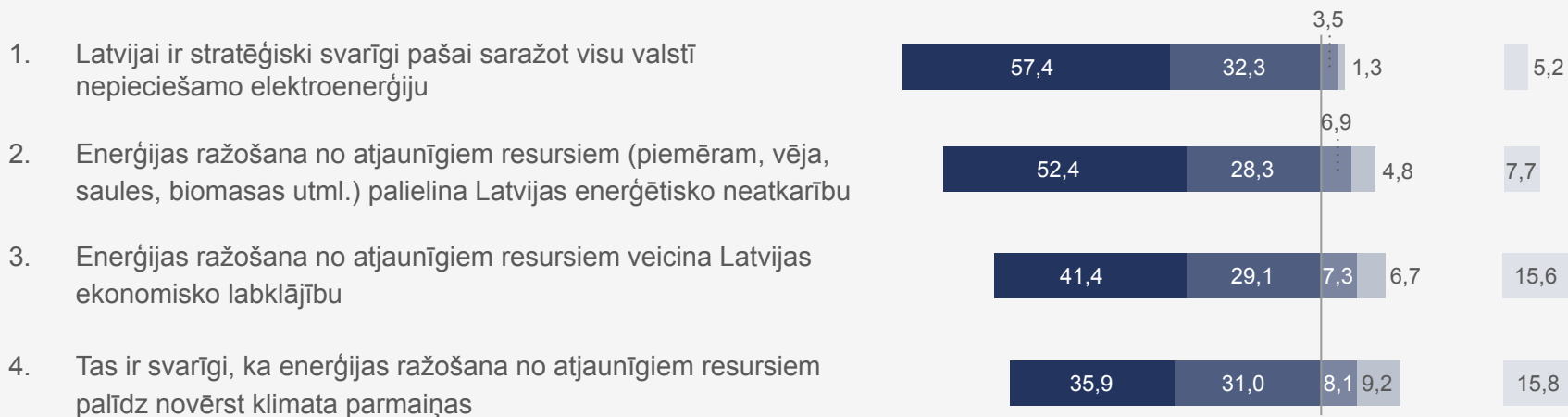
1. Attieksme pret enerģētikas stratēģiskiem jautājumiem
2. Nostājas salīdzinājums pret dažādiem enerģijas avotiem
3. Atjaunīgās enerģijas projektu attīstība un sadarbība ar vietējām kopienām

Rezultāti rāda, ka Latvijai ir svarīgi pašai ražot enerģiju, lai palielinātu valsts neatkarību. Turklāt atjaunīgā enerģijas attīstība tiek vērtēta kā būtisks faktors valsts labklājības veicināšanai, investīciju piesaistei. Vairāk nekā divas trešdaļas aptaujāto to redz arī kā Latvijas eksporta iespēju.

Kāda ir Jūsu attieksme par enerģētikas stratēģiskiem jautājumiem?

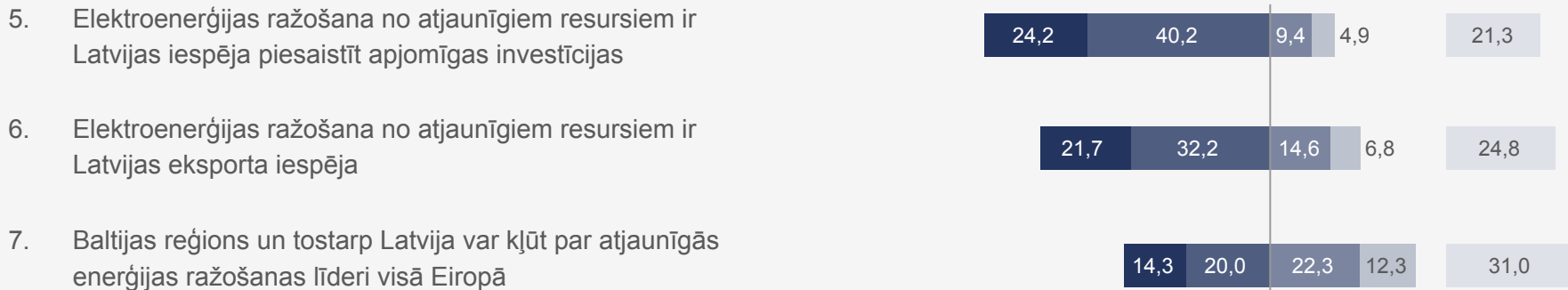
Noteikti piekrītu Drīzāk piekrītu Drīzāk nepiekrītu Noteikti nepiekrītu Grūti pateikt

Kāda ir Jūsu attieksme par enerģētikas stratēģiskiem jautājumiem?

■ Noteikti piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Noteikti nepiekrītu ■ Grūti pateikt

Viennozīmīgs sabiedrības atbalsts Latvijas enerģētiskās neatkarības veidošanai ar atjaunīgās enerģijas ražošanu, kas turklāt kalpo arī kā investīciju un eksporta iespēja

- Deviņi no desmit iedzīvotājiem (**89,7 %**) uzskata, ka Latvijai ir stratēģiski svarīgi pašai saražot visu valstī nepieciešamo elektroenerģiju – tam nepiekrīt tikai **5,2 %** Latvijas sabiedrības locekļu. Turklāt, četras piektdaļas Latvijas iedzīvotāju (**80,7 %**) uzskata, ka enerģijas ražošana no atjaunīgajiem resursiem, piemēram, vēja, saules vai biomasas, palielina valsts enerģētisko neatkarību.
- Līdztekus vairāk nekā divas trešdaļas (**70,5 %**) Latvijas sabiedrības uzskata, ka enerģijas ražošana no atjaunīgajiem resursiem veicina Latvijas ekonomisko labklājību, bet **64,4 %** domā, ka tas ir veids, kā Latvijā piesaistīt apjomīgas investīcijas.
- Vairāk nekā puse (**53,9 %**) Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka elektroenerģijas ražošana no atjaunīgajiem resursiem ir Latvijas eksporta iespēja. Tam nepiekrīt vien katrs piektais iedzīvotājs (**21,4 %**).

Kā Jūs vērtējat šādu enerģijas (potenciālu) ražošanas veidu Latvijā?

Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat šiem apgalvojumiem?

Noteikti atbalstu Drīzāk atbalstu Drīzāk neatbalstu Noteikti neatbalstu Grūti pateikt

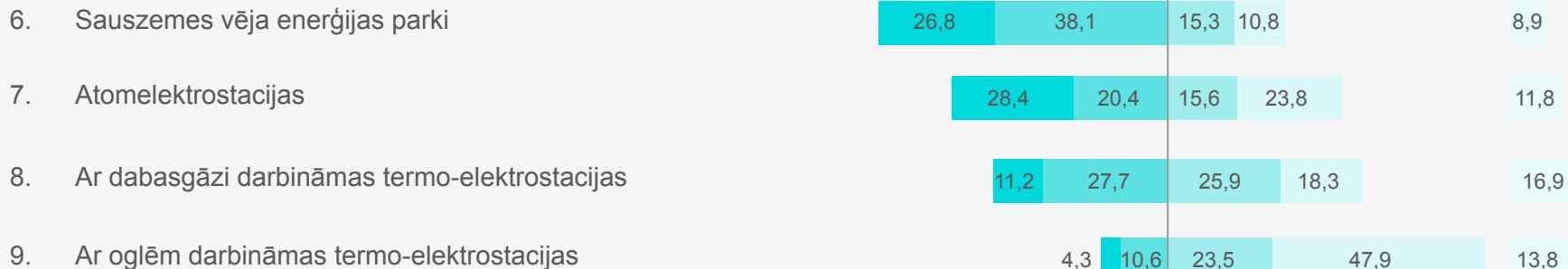

Kā Jūs vērtējat šādu enerģijas (potenciālu) ražošanas veidu Latvijā?

Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat šiem apgalvojumiem?

Noteikti atbalstu Drīzāk atbalstu Drīzāk neatbalstu Noteikti neatbalstu Grūti pateikt

Latvijas sabiedrība pārliecinoši atbalsta atjaunīgās enerģijas avotu izmantošanu enerģijas ražošanā

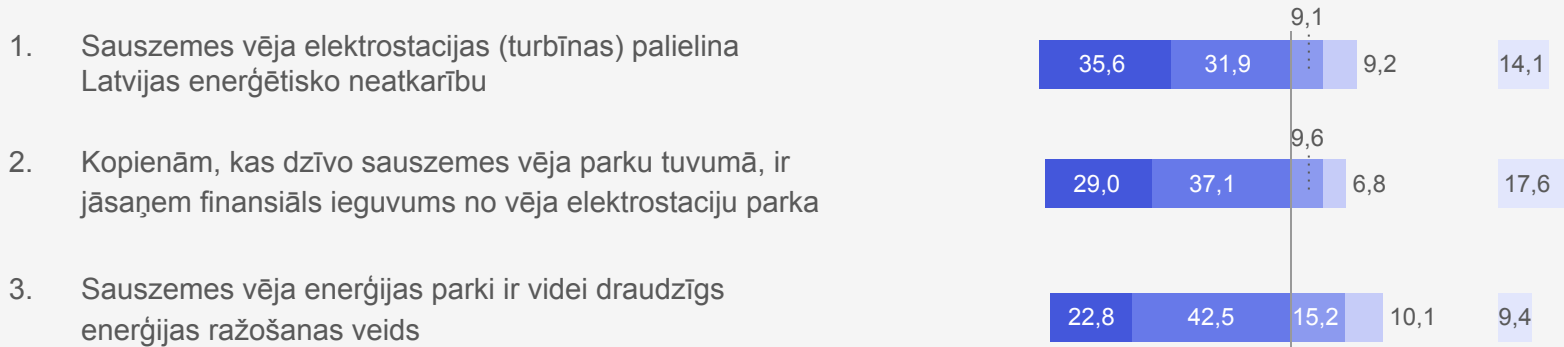
- Latvijas iedzīvotāji pārliecinoši atbalsta enerģijas ražošanu no atjaunīgās enerģijas avotiem, proti, **77,8 %** Latvijas iedzīvotāju to atbalsta (drīzāk atbalsta un noteikti atbalsta). Saules enerģijas parku izmantošanu enerģijas ražošanai Latvijā atbalsta **77,8 %** un tikai **14,7 %** to neatbalsta. Hidroelektrostacijas kā ražošanas veids ir otrs populārākais un to atbalsta **74,2 %** Latvijas iedzīvotāju, bet neatbalsta **17,9 %**.
- Vēja enerģijas parku izveidi jūrā (atkrastes vēja parki) enerģijas ražošanai Latvijā atbalsta pārliecinošs Latvijas sabiedrības vairākums - **69,7 %**. Jāatzīmē, ka atkrastes vēja parku izmantošanu Latvijā atbalsta vairāk nekā sauszemes vēja parku izveidi. Vienlaikus arī tos atbalsta skaidrs iedzīvotāju vairākums – gandrīz divas trešdaļas jeb **64,9 %**, bet to izmantošanu neatbalsta aptuveni ceturtdaļa iedzīvotāju jeb **26,1 %**.
- Jāatzīmē, ka ar dabasgāzi darbināmu termo-elektrostaciju izmantošanu enerģijas ražošanai Latvijā atbalsta vien **38,9 %** iedzīvotāju, bet neatbalsta – **44,2 %**.

Kāda ir Jūsu attieksme pret sauszemes vēja enerģijas parkiem?

Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat šiem apgalvojumiem?

■ Noteikti piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Noteikti nepiekrītu ■ Grūti pateikt

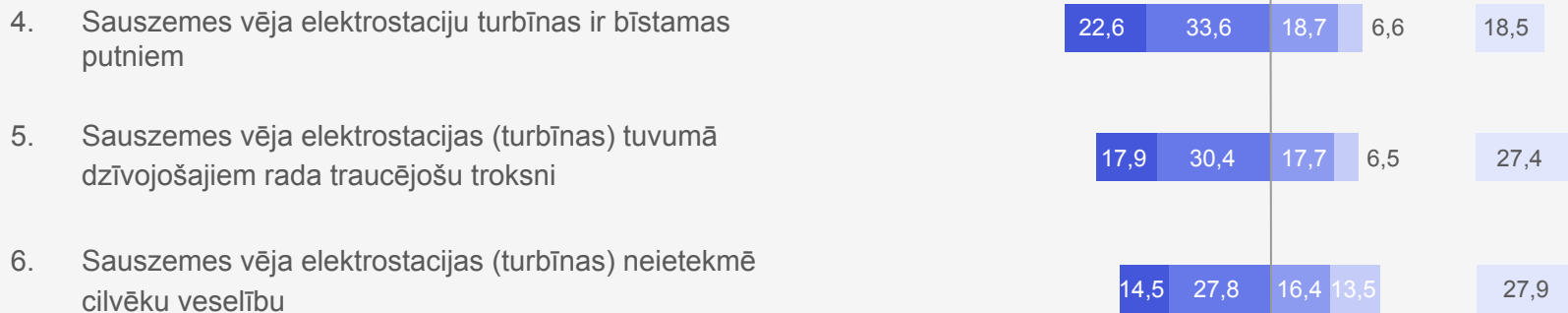

Kāda ir Jūsu attieksme pret sauszemes vēja enerģijas parkiem?

Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat šiem apgalvojumiem?

■ Noteikti piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Noteikti nepiekrītu ■ Grūti pateikt

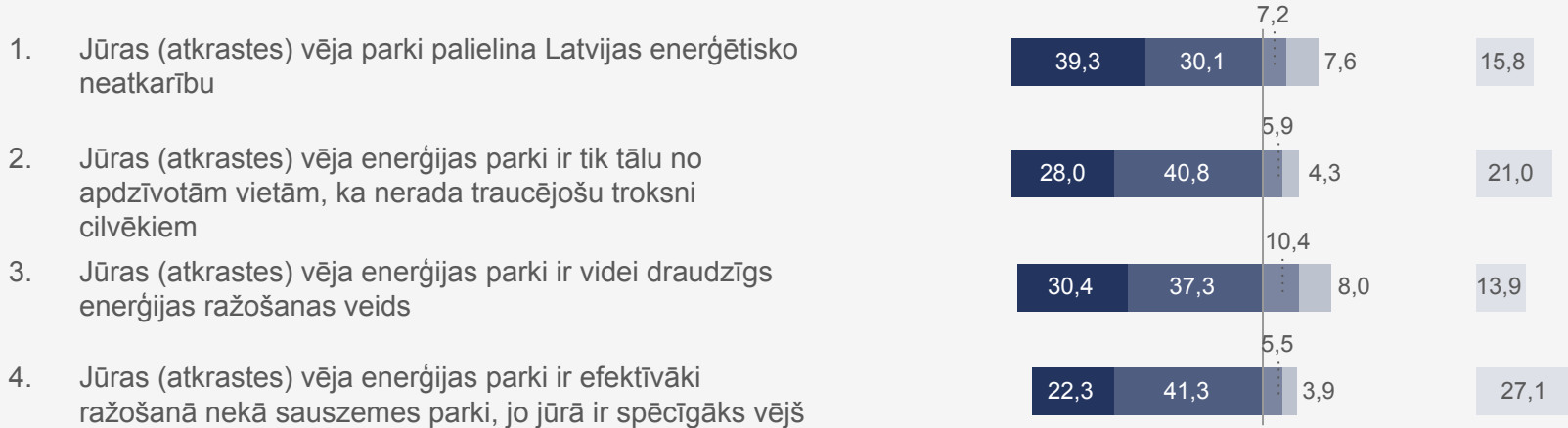

Kāda ir Jūsu attieksme pret jūras (atkrastes) vēja enerģijas parkiem?

Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat šiem apgalvojumiem?

■ Noteikti piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Noteikti nepiekrītu ■ Grūti pateikt

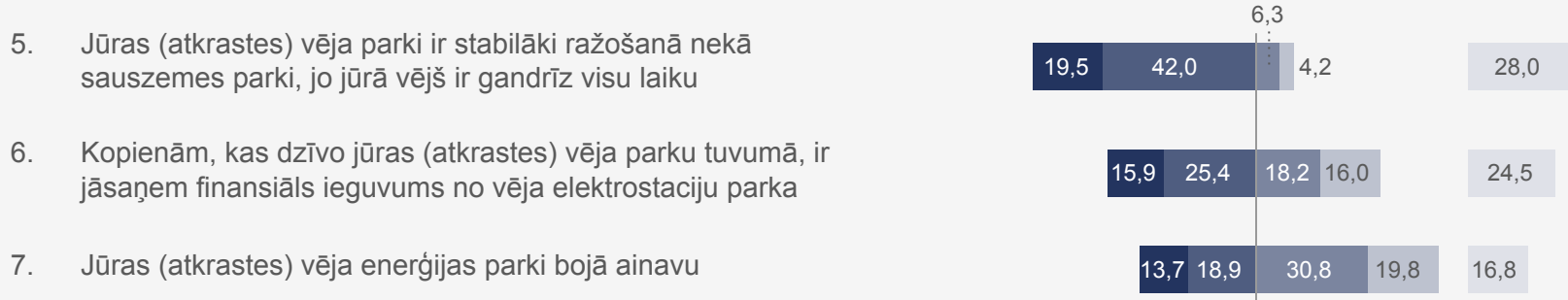

Kāda ir Jūsu attieksme pret jūras (atkrastes) vēja enerģijas parkiem?

Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat šiem apgalvojumiem?

■ Noteikti piekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Noteikti nepiekrītu ■ Grūti pateikt

Vēja enerģiju vērtē kā videi drošu un vērtīgu Latvijas enerģētiskās neatkarības stiprināšanai

- Runājot par vēja enerģijas izmantošanu Latvijā, iedzīvotāji kā svarīgāko atzīmē, ka vēja enerģija, tostarp sauszemes un jūras vēja parki, palielina Latvijas enerģētisko neatkarību. Sauszemes parku gadījumā tā domā **67,5 %** Latvijas iedzīvotāju, bet jūras – pat **69,4 %** aptaujas dalībnieku.
- Sauszemes vēja enerģijas parku gadījumā Latvijas iedzīvotāju pārliecinošs vairākums – divas trešdaļas jeb **66,1 %**, uzskata, ka kopienām, kas dzīvo sauszemes vēja parku tuvumā, ir jāsaņem finansiāls ieguvums no vēja elektrostaciju parka. Jūras parku gadījumā tā domā būtiski mazāka daļa Latvijas sabiedrības – **40,3 %**.
- Aptuveni divas trešdaļas Latvijas iedzīvotāju ir droši, ka gan sauszemes, gan atkrastes vēja parki ir videi draudzīgs enerģijas ražošanas veids. Sauszemes vēja parku gadījumā tā domā **65,3 %** iedzīvotāju, bet atkrastes parku – **67,7 %**.

Vēja enerģiju vērtē kā videi drošu un vērtīgu Latvijas enerģētiskās neatkarības stiprināšanai

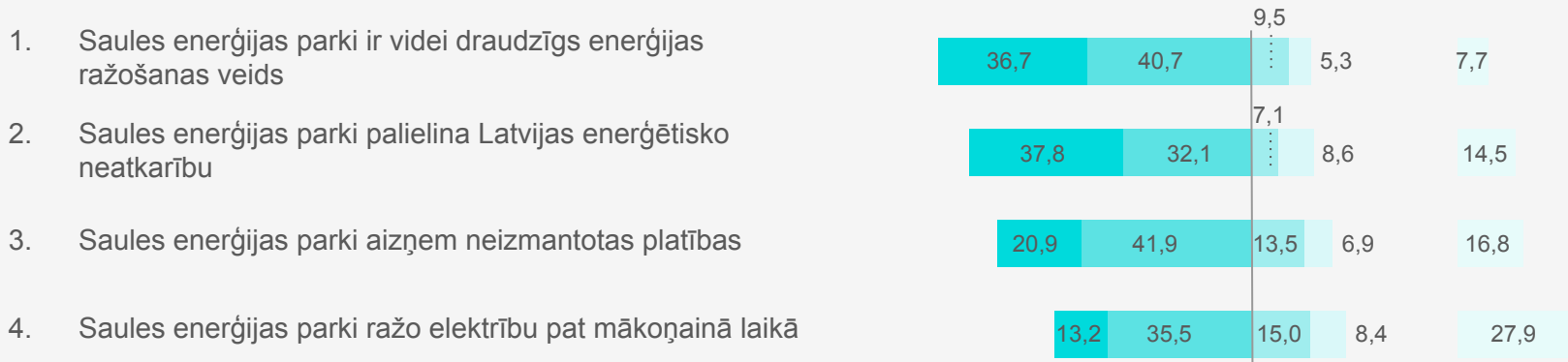
- Aptuveni trešdaļa Latvijas cilvēku domā, ka jūras vēja parki bojā ainavu – tā uzskata **32,6 %** cilvēku, vienlaikus gandrīz precīzi puse Latvijas sabiedrības – **50,6 %** uzskata, ka vēja elektrostacijas jūrā ainavu nebojā.
- Interesanti, ka sauszemes vēja parku gadījumā šī attiecība ir gandrīz tāda pati – **37,5 %** iedzīvotāju domā, ka vēja elektrostacijas bojā ainavu, bet vairāk nekā puse jeb **51,3 %** tā neuzskata.

Kāda ir Jūsu attieksme pret saules enerģijas parkiem?

Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat šiem apgalvojumiem?

Noteikti piekrītu Drīzāk piekrītu Drīzāk nepiekrītu Noteikti nepiekrītu Grūti pateikt

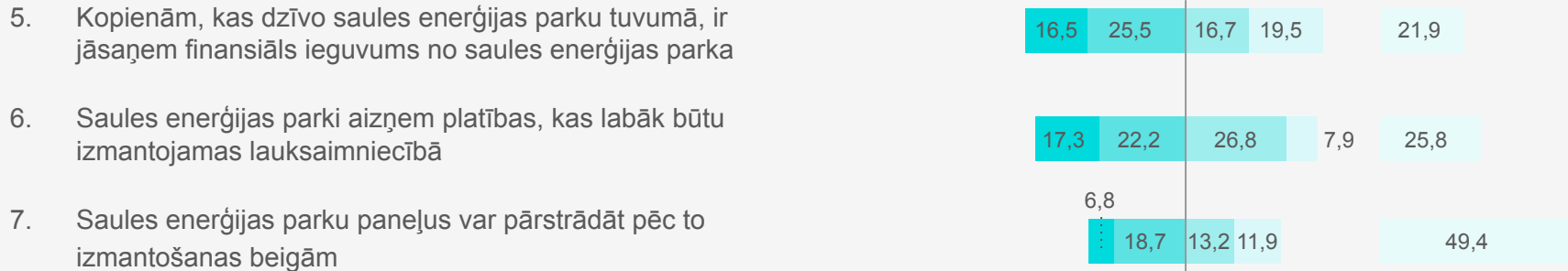

Kāda ir Jūsu attieksme pret saules enerģijas parkiem?

Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat šiem apgalvojumiem?

Noteikti piekrītu Drīzāk piekrītu Drīzāk nepiekrītu Noteikti nepiekrītu Grūti pateikt

Saules enerģijas parkiem atbalsts no vietējām kopienām

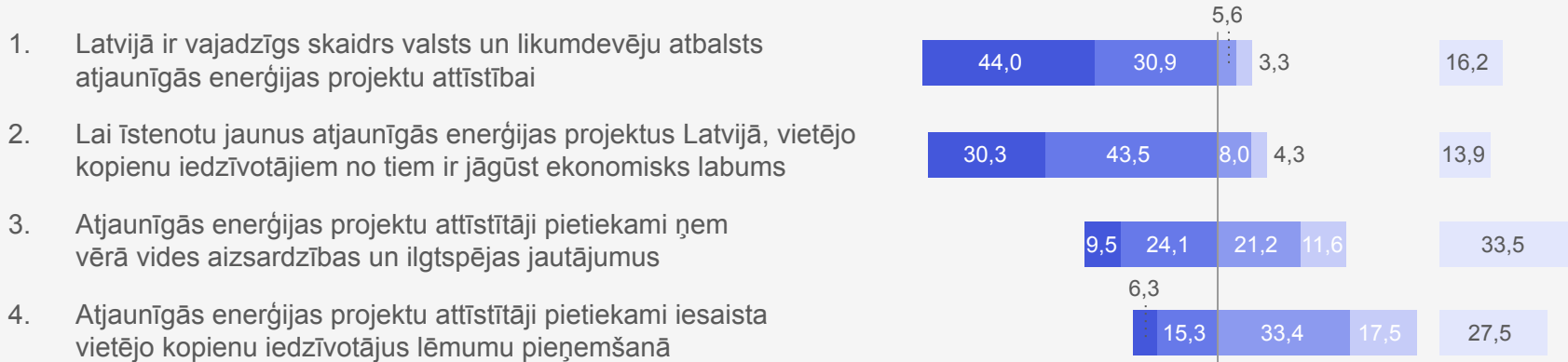
- Trīs ceturtdaļas Latvijas sabiedrības jeb **77,4 %** respondentu uzskata, ka saules enerģijas parki ir videi draudzīgs enerģijas ražošanas veids. Tāpat pārliecinošs vairākums jeb **69,9 %** domā, ka saules parki palielina Latvijas enerģētisko neatkarību.
- Interesanti, ka saules enerģijas parku gadījumā ir mazāk iedzīvotāju, kas uzskata, ka tie bojā ainavu nekā tas ir vēja parku gadījumā – tā uzskata **41,7 %** Latvijas sabiedrības.
- Cilvēku domas dalās par to platību izmantošanu, kurās izvietoti saules parki. **62,8 %** cilvēku domā, ka saules parki aizņem neizmantotas platības, bet tai pat laikā **39 %** cilvēku uzskata, ka tie aizņem platības, ko labāk būtu izmantot lauksaimniecībā.

Kāda ir Jūsu attieksme pret atjaunīgās enerģijas projektu attīstību?

Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs piekrītat vai nepiekrītat šiem apgalvojumiem par jautājumiem, kuri saistīti ar atjaunīgās enerģijas projektu attīstību Latvijā?

Noteikti piekrītu Drīzāk piekrītu Drīzāk nepiekrītu Noteikti nepiekrītu Grūti pateikt

Trīs ceturtdaļas Latvijas sabiedrības vēlas atjaunīgās enerģijas projektu veicināšanu no valsts puses, vienlaikus sagaidot ekonomisku labumu vietējām kopienām

- Izteikts vairākums Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka Latvijā ir vajadzīgs skaidrs valsts un likumdevēja atbalsts atjaunīgās enerģijas projektu attīstībai. Tā domā trīs ceturtdaļas jeb **74,9 %** Latvijas sabiedrības un tam nepiekrīt vien **8,9 %**.
- Tai pat laikā, pētījums parāda, ka sabiedrība ir pārliecināta, ka vietējo kopienu iedzīvotājiem ir jāgūst ekonomisks labums no atjaunīgās enerģijas projektiem – tā uzskata vairāk nekā trīs ceturtdaļas iedzīvotāju jeb **73,8 %** un tam nepiekrīt tikai **12,3 %**.
- Cilvēki vēlas lielāku vietējo kopienu iesaisti atjaunīgās enerģijas projektu izveidē – puse jeb **50,9 %** sabiedrības domā, ka vietējās kopienas netiek pietiekami iesaistītas projektu izveides procesā.

Nostiprinājusies pārliecība par nepieciešamību enerģiju ražot un izmantot draudzīgi videi

